

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра менеджменту

Затверджено

На засіданні кафедри менеджменту
економічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри
проф. Олександр КУНДИЦЬКИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ
ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРА»,
що викладається в межах освітньо-наукової програми «МЕНЕДЖМЕНТ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів
з спеціальності 073 «Менеджмент»

Львів 2024

Назва курсу	СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРА
Адреса викладання курсу	79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет Кафедра менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління і адміністрування» 073 «Менеджмент»
Викладачі курсу	СЕНИШИН Оксана Степанівна , доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту
Контактна інформація викладачів	oksana.senyshyn@lnu.edu.ua ; okssenyshyn@gmail.com ; Сторінка викладача: http://econom.lnu.edu.ua/employee/senyshyn-o-s Робоча адреса: м. Львів, пр. Свободи, 18, каб. 304.
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 11:00 – 13:30 год. (адреса економічного факультету: 79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, ауд. 304) Також консультації проводяться в день проведення лекцій (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
Інформація про курс	Дисципліна «СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРА» є завершальною вибірковою дисципліною з спеціальності 073Д Менеджмент для освітньої програми «МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ І АДМІНІСТРУВАННЯ», яка викладається в 4-му семестрі в обсязі 3-х кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання принципово нових обґрунтованих підходів до нагального вирішення поставлених перед економікою країни завдань, передусім до здійснення конкретних, глибоко продуманих, ефективних, практичних кроків у сфері соціально-економічного прогнозування на шляху до утвердження України як рівноправного та невід'ємного елемента у світовій спільноті. Тому у курсі особливу увагу приділено використанні сучасної наукової методології дослідження соціально-економічного прогнозування в реальній практиці функціонування продовольчого сектора України, причому саме тієї, яка вже може відігравати роль необхідного методичного інструменту за вирішення складних господарських проблем та розроблення й ухвалення ефективних управлінських рішень, пов'язаних як з продовольчою, так і з національною безпекою загалом.
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого сектора» є вивчення і засвоєння студентами економічного факультету загальних теоретичних, методичних і практичних положень, які є основою розкриття змісту навчального курсу „Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого сектора”. Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціально-економічне

	<p>прогнозування розвитку продовольчого сектора» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення основних теоретико-методологічних засад формування системи СЕП; - аналіз закономірностей макроекономічного державного планування; - засвоєння методичних та організаційних основ бізнес-планування; - дослідження категорії криз у контексті соціально-економічного прогнозування; - вивчення методики дослідження соціально-економічного прогнозування ПК як організаційно-управлінської системи; - аналізування процесів прогнозування ПК соціально-економічного розвитку регіонів; - вивчення світового досвіду державного регулювання розвитку агропродовольчого комплексу та перспективи його застосування в Україні; - застосування економіко-математичного моделювання при прогнозуванні розвитку вітчизняного продовольчого комплексу.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сенишин О.С. Державна політика у сфері органічного виробництва у розвинених країнах світу. <i>Агросвіт</i>: друковане наукове фахове видання України з питань економіки. № 15, 2023. С. 3-10. Retrieved from: https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/1911 , Article DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.15.3 [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. 2. Сенишин О.С. Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122. 3. Сенишин О.С. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с. 4. Сенишин О.С., Майовець Є.Й., Хіч Р.Я. Молокопереробна галузь України як об'єкт стратегічного маркетингового планування. <i>Ефективна економіка</i>. Електронний журнал. 2023. № 1. (2023). URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1008/1018. [Журнал включено до міжнародної наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. 5. Сенишин О.С., Хіч Р.Я. Державна підтримка розвитку молочної промисловості в Україні як основний елемент системи стратегічного маркетингового планування. <i>Агросвіт</i>. 2024. № 15. С. 23-35. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/4278/4313. 6. Урба С.І., Сенишин О.С. Вплив війни на розвиток аграрного бізнесу в Україні. <i>Формування ринкової економіки в Україні</i>: науковий збірник. Вип. 50. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. С. 87-97. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/4380/4865. 7. Яцура В. В., Сенишин О. С., Горинь М. О. Соціально-економічне прогнозування: Навч. посібник. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2010. 412 с. 8. Mayovets Ye.Yo., Senyshyn O.S., Khich R.Ya. Strategic marketing development of milk processing industry of Ukraine. <i>Формування ринкової економіки в Україні</i>: науковий збірник. Вип. 51. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024. С. 47-56. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index</i>

<http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/4437/4880>.

9. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundytskyj, O. Klepanchuk // Journal of Competitiveness: scientific periodical journal. – Issue 11(2) . – Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. – P. 130-143. <http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.09>[Видання включено до наукометричної бази *Scopus, Web of Science, Q1*]

10. Senyshyn O., Kundytskyj O., & Zlydnyk M. (2020). CONCEPT OF PRODUCT COMPETITIVENESS MANAGEMENT SYSTEM AND PRINCIPAL SCIENTIFIC APPROACHES TO ITS UNDERSTANDING. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, 42(2), 2020. P. 157-170. Retrieved from <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/957>[Видання включено до наукометричної бази *Web of Science, Q4*]

11. Senyshyn O.S., Kundytskyj O.O., Mayovets Ye.Yo., Horodniak I.V., Zhuk O.P. Organic potential of Ukraine in the system of organic production of the European countries. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol. 45. № 1. P. 79-93. Retrieved from <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2971/2687>. [Видання включено до наукометричної бази *Web of Science, Q4*] Article DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2023.09>; eISSN 2345-0355.

12. Senyshyn O.S., Urba S., Zamroz M., Shparyk Ya. Assessment of export capacity of agricultural sector in the context of international competitiveness. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol.45. № 1. P. 67-78. Retrieved from <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/957>. [Видання включено до наукометричної бази *Web of Science, Q4*] Article DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2023.08>; eISSN 2345-0355.

13. Senyshyn O.S., Kundytskyj O.O., Khich R.Ya., Goryn M.O., Chopko N.S., Zamroz M.B. Applying Marketing Strategic Planning Tools to Evaluate the Growth Potential of Ukraine's Dairy Industry. *Research on World Agricultural Economy*. 2025. Vol. 6 (4). P. [Видання включено до наукометричної бази *Scopus, Web of Science, Q3*].

Додаткова література:

1. Глівенко С.В., Соколов М.О., Теліженко О.М. Економічне прогнозування: Навчальний посібник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.

2. Грабовецький Б.Є. Економічне прогнозування та планування: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003.

3. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування. К.: КНЕУ, 2001.

4. Майовець Є.Й., Сенишин О.С., Хіч Р.Я. Розвиток молокопереробної галузі України: перспективи стратегічного маркетингового планування. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Випуск 43. Ужгород: Видавничий дім "Гельветика", 2022. С. 97-104.

5. Мінченко М.В., Чижов Л.П., Фролков А.В. Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів: Підручник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.

6. Панасюк Б.Я. Прогнозування та регулювання розвитку економіки. К.: Поліграфкнига, 1998.

7. Пащука М.Т., Калина А.В. Прогнозування та макроекономічне планування: Навч. Посібник. К.: МАУП, 1998.

8. Планування та прогнозування в умовах ринку. Навчальний посібник / Під ред. В.Г. Воронкової. К.: ВД „Професіонал”, 2006.

9. Прогнозування та розробка програм. Методичні рекомендації / За ред. В.Ф. Беседіна. К.: Науковий світ, 2000.

10. Равікович Є.І., Присенко Г.В. Макроекономічне прогнозування: Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2002.

11. Сенишин О. С. Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.

12. Сенишин О. С. Соціальний розвиток українського села як передумова досягнення сталого економічного розвитку країни / О. С. Сенишин // Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 204-233.

13. Сенишин О. С. Світовий досвід державної підтримки розвитку агропродовольчого комплексу: методика та перспективи його застосування в Україні / О. С. Сенишин, Л. М. Томаневич. Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 117–137.

14. Сенишин О.С. Органічний потенціал України у системі органічного виробництва європейських країн. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 171/2021. Дніпро: Видавничий дім Гельветика, 2021. С. 22-31.

15. Сенишин О.С. Органічне виробництво у системі агропродовольчого виробництва в Україні. *Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Випуск 36/2021. Ужгород: Гельветика, 2021. С. 140-146.

16. Сенишин О.С., Куцик П.О., Кундицький О.О., Злидник М.І. Використання позитивного досвіду розвинених країн світу у регулюванні ринків агропродовольчої продукції в Україні. *Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник*. Вип. 44. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. С. 3-15.

17. Сенишин О.С., Урба С.І. Використання методики таксономічного аналізу для оцінки органічного потенціалу України у системі органічного виробництва європейських країн. *Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник*. Вип. 45. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С. 3-18.

18. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundytskyj, O. Klepanchuk. *Journal of Competitiveness: scientific periodical journal*. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. <http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.09>.

19. Senyshyn O., Kundytskyj O., & Zlydnyk M. (2020). CONCEPT OF PRODUCT COMPETITIVENESS MANAGEMENT SYSTEM AND PRINCIPAL SCIENTIFIC APPROACHES TO ITS UNDERSTANDING. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 42(2), 2020. P. 157-170. Retrieved from <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/957>.

20. Senyshyn O.S., Kundytskyj O.O., Mayovets Ye.Yo., Horodniak I.V., Zhuk O.P. Organic potential of Ukraine in the system of organic production of the European countries. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal*. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol. 45. № 1. P. 79-93.

21. Senyshyn O.S., Urba S., Zamroz M., Shparyk Ya. Assessment of export capacity of agricultural sector in the context of international competitiveness. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal*. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol.45. № 1. P. 67-78.

Тривалість курсу

І семестр, 90 год.

Обсяг курсу	3 кредити, 90 год., 48 ауд. год. (32 год. - лекції, 16 год. - практичні заняття), 42 год. - самостійна робота.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні методологічні засади та елементи структури теорії наукового пізнання - основні закономірності та принципи розвитку сучасного міждисциплінарного управлінського наукового знання; - категоріальний апарат методології наукових досліджень; - методичні та організаційні основи експертної оцінки наукових проектів та програм; <p>існуючі особливості методики теоретико-прикладного аналізу актуальних наукових проблем.</p> <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати категоріальний апарат методології наукових досліджень. Розуміння системно-синергетичного підходу до розв'язання теоретико-прикладних проблем управлінської науки; - здійснювати експертну оцінку наукових проектів та програм. Здатність до генерування нових наукових ідей та моделей розвитку; - презентувати результати наукових досліджень на наукових семінарах, у виступах на наукових конференціях, участі у наукових дискусіях тощо; - виявляти актуальні наукові проблеми, здійснювати їх теоретико-прикладний аналіз та окреслювати напрями вирішення; - здійснювати власну наукову діяльність, вдосконалювати власні професійні знання, уміння, розвиток особистісних рис наукового дослідника. <p>Інтегральна компетентність (ІК). Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Загальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (ЗК):</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Спеціальні компетентності, що набуваються у процесі вивчення цієї дисципліни (СК):</p> <p>СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>РН01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.</p> <p>РН09. Вміння застосовувати сучасну методику та методологію управління для вирішення проблемних завдань та ситуацій в управлінській діяльності підприємства чи організації.</p>
Ключові слова	Продовольчий сектор; продовольчий комплекс; продовольство; продовольча

	продукція; соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого сектора; методологія соціально-економічного прогнозування; продовольча безпека; рівень самозабезпеченості продовольчої продукції.												
Формат курсу	Денна/вечірня												
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем												
Теми	Теми подані у схемі курсу нижче												
Підсумковий контроль, форма	іспит в кінці семестру письмовий												
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як соціально-економічне прогнозування, економічна діагностика, державне регулювання економіки та інших достатніх для сприйняття категоріального апарату цього курсу, розуміння наукових джерел з такої проблематики.												
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, комплексні модулі та завдання; електронні матеріали з відповідного курсу та інших пов'язаних курсів у системі (платформі) Moodle, колаборативне навчання (групові проекти, спільні розробки), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, написання спільних наукових праць та розробок.												
Необхідне обладнання	Вивчення курсу «Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого сектора» потребує використання загально вживаних програм і операційних систем та електронних матеріалів платформи Moodle.												
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточна успішність: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20. • модульне оцінювання: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20. • індивідуальне завдання: 10 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10. • іспит: 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <table border="1" data-bbox="474 1520 1533 1885"> <thead> <tr> <th data-bbox="474 1520 1406 1682">Критерії оцінювання знань аспірантів</th> <th data-bbox="1406 1520 1461 1682">Бали рейтингу</th> <th data-bbox="1461 1520 1533 1682">Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="474 1682 1406 1715">Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (4 відповіді по 5 балів)</td> <td data-bbox="1406 1682 1461 1715"></td> <td data-bbox="1461 1682 1533 1715">– 20 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="474 1715 1406 1749">Критерії оцінювання</td> <td data-bbox="1406 1715 1461 1749"></td> <td data-bbox="1461 1715 1533 1749">20 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="474 1749 1406 1885">аспірант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</td> <td data-bbox="1406 1749 1461 1885"></td> <td data-bbox="1461 1749 1533 1885">5</td> </tr> </tbody> </table>	Критерії оцінювання знань аспірантів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів	Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (4 відповіді по 5 балів)		– 20 балів	Критерії оцінювання		20 балів	аспірант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.		5
Критерії оцінювання знань аспірантів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів											
Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (4 відповіді по 5 балів)		– 20 балів											
Критерії оцінювання		20 балів											
аспірант в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.		5											

аспірант достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	4
аспірант в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	3
аспірант не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	2
Студент не володіє матеріалом....	0
3. Індивідуальна робота аспіранта (ІНДР)	
Критерії оцінювання	10 балів
робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	10
робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	6-8
робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	2-6
- робота не виконана	0
2. Модульний контроль (2 модулі по 10 балів)	
Критерії оцінювання	20 балів
<p>1. Перший рівень (10 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється <i>0,2 бала. (максимально 10 × 0,2 = 2 бала).</i></p> <p>2. Другий рівень (6 завдань) – завдання з короткою відповіддю. Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється <i>0,5 бала. (максимально 6 × 0,5 = 3 бала).</i></p> <p>3. Третій рівень (2 завдання) – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді). В цих завданнях потрібно зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями. Оцінювання завдань третього рівня <i>2,5 бала: (максимально 2,5 × 2 = 5 балів).</i></p>	
4. Екзамен	50
<p>Семестровий екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх студентів. Екзаменаційний білет містить 3 завдання 3-ьох рівнів складності. Перший рівень – 2 теоретичні запитання, кожне по <i>10 балів (максимально 10 × 2 = 20 балів).</i> Другий рівень – 20 тестових завдань з декількома варіантами розв'язку. За кожне правильно виконане тестове завдання студенту виставляється <i>1 бала (максимально 20 × 1,0 = 20,0 балів).</i> Третій рівень – практичне ситуаційне завдання з повним розв'язком і поясненням одержаних відповідей. В цих завданнях треба записати формули для розрахунків, послідовні та логічні дії всіх розрахунків, навести одиниці вимірювання одержаних показників і зробити належні висновки. За це правильно виконане завдання аспіранту виставляється <i>10 балів.</i> Результат екзамену залежить від загальної кількості набраних балів. Оцінка одержана на екзамені є остаточною.</p>	
<p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають індивідуальне письмове завдання.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу</p>	

інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Питання до екзамену

Перелік загальних питань, що охоплюють усю тематику курсу

1. Сутність та структурно-функціональна характеристика продовольчого комплексу України
2. Місце соціально-економічного прогнозування у функціональній структурі механізму розвитку вітчизняного продовольчого комплексу
3. Особливості структури природно-ресурсного потенціалу розвитку продовольчого комплексу
4. Соціально-економічне прогнозування як інструмент дослідження потреб та можливостей їхнього передбачення
5. Методика дослідження соціально-економічного прогнозування як організаційно-управлінської системи
6. Екстраполяційні методи прогнозування як інструмент формування оптимальної програми розвитку вітчизняного продовольчого комплексу

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Продовольчий комплекс у системі агропромислового виробництва України 8. Аналітична оцінка стану ринку продовольчої продукції тваринництва та рівня споживання продовольчих благ в Україні 9. Дослідження ринку молока та молокопродуктів 10. Аналіз ринку м'яса та м'ясопродуктів 11. Дослідження перспектив розвитку продовольчого ринку продукції рослинництва 12. Ринок зерна, зернобобових культур і продуктів їхньої переробки 13. Ринок цукру 14. Ринок харчових жирів 15. Ринок картоплі, овочів, плодів та ягід 16. Пріоритетне значення продовольчої безпеки у процесі формування системи національної безпеки країни 17. Соціальний розвиток села як умова досягнення продовольчої безпеки України 18. Світовий досвід державного регулювання розвитку агропродовольчого комплексу та перспективи його застосування в Україні 19. Прогностична оцінка нарощування експортного потенціалу продовольчого комплексу України 20. Напрями підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продовольчої продукції на світових ринках 21. Соціально-економічний прогноз місця продовольчого комплексу в забезпеченні споживчих потреб населення України у продуктах харчування
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**Дисципліна: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ
ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРА**

Обсяг: 3 кредити, 4 семестр (90 годин: 32 год. лекції, 16 год. практичні, 42 год. самостійна робота)

Форма підсумкового контролю: іспит (письмовий)

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література, ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ					

<p>1-3</p>	<p>Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження продовольчого комплексу України 1.1. Сутність та структурно-функціональна характеристика продовольчого комплексу України 1.2. Місце соціально-економічного прогнозування у функціональній структурі механізму розвитку вітчизняного продовольчого комплексу 1.3. Особливості структури природно-ресурсного потенціалу розвитку продовольчого комплексу</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. <i>Сенишин О.С.</i> Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.</p> <p>2. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>3. <i>Грабовецький Б.Є.</i> Економічне прогнозування та планування: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003.</p> <p>4. <i>Єріна А.М.</i> Статистичне моделювання та прогнозування. К.: КНЕУ, 2001.</p> <p>5. <i>Майовець Є.Й., Сенишин О.С., Хіч Р.Я.</i> Розвиток молокопереробної галузі України: перспективи стратегічного маркетингового планування. <i>Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.</i> Випуск 43. Ужгород: Видавничий дім "Гельветика", 2022. С. 97-104.</p> <p>6. <i>Мінченко М.В., Чижов Л.П., Фролков А.В.</i> Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів: Підручник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.</p> <p>7. <i>Панасюк Б.Я.</i> Прогнозування та регулювання розвитку економіки. К.: П розвитку агропродовольчого комплексу: методика та перспективи його застосування в Україні / О. С. Сенишин, Л. М. Томаневич. Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 117–137.</p>	<p>6 год. лекцій</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
-------------------	--	---------------	--	----------------------	---------------------------

Семінарське заняття 1

Тема 1. Теоретико-методологічні засади дослідження продовольчого комплексу України
Питання для групового обговорення

1.1. Сутність та структурно-функціональна характеристика продовольчого комплексу України

- Визначення поняття «продовольчий комплекс» та його роль у національній економіці.
- Основні цілі та завдання функціонування продовольчого комплексу.
- Структурні елементи продовольчого комплексу:
  - аграрний сектор (рослинництво, тваринництво);
  - переробна промисловість (харчова, комбікормова, м'ясо-молочна тощо);
  - інфраструктура (транспорт, зберігання, торгівля, логістика).
- Взаємозв'язки між елементами комплексу: виробництво – переробка – реалізація.
- Характеристика функцій продовольчого комплексу: економічних, соціальних, екологічних.
- Місце продовольчого комплексу в системі національної безпеки та продовольчої безпеки країни.

1.2. Місце соціально-економічного прогнозування у функціональній структурі механізму розвитку вітчизняного продовольчого комплексу

- Сутність прогнозування та його відмінність від планування і програмування.
- Необхідність соціально-економічного прогнозування для продовольчого комплексу України.
- Основні функції прогнозування:
  - аналітична (оцінка стану комплексу);
  - інформаційна (збір і систематизація даних);
  - прогностична (передбачення тенденцій);
  - нормативна (визначення цільових орієнтирів).
- Методи соціально-економічного прогнозування (економіко-математичні, статистичні, експертні).

• Використання прогнозів у формуванні стратегій і програм розвитку продовольчого комплексу.

• Прогнозування як інструмент забезпечення продовольчої безпеки та конкурентоспроможності.

1.3. Особливості структури природно-ресурсного потенціалу розвитку продовольчого комплексу

- Поняття «природно-ресурсний потенціал» у контексті продовольчого комплексу.
- Земельні ресурси: структура сільськогосподарських угідь, родючість ґрунтів, регіональні особливості.
- Водні ресурси та їх значення для зрошуваного землеробства та переробної промисловості.
- Кліматичні умови і їх вплив на спеціалізацію аграрного виробництва.
- Біологічні ресурси (рослинні, тваринні) як база для розвитку продовольчого комплексу.
- Раціональне використання та охорона природно-ресурсного потенціалу.
- Екологічні обмеження та вимоги до сталого розвитку продовольчого комплексу.

Практичне заняття, самостійна робота

1. Сенишин О.С. Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.

2. Сенишин О.С. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.

3. Глівенко С.В., Соколов М.О., Теліженко О.М. Економічне прогнозування: Навчальний посібник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.

4. Грабовецький Б.Є. Економічне прогнозування та планування: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003.

5. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування. К.: КНЕУ, 2001.

6. Майовець С.Й., Сенишин О.С., Хіч Р.Я. Розвиток молокопереробної галузі України: перспективи стратегічного маркетингового планування. Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 43. Ужгород: Видавничий дім "Гельветика", 2022. С. 97-104.

7. Мінченко М.В., Чижов Л.П., Фролков А.В. Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів: Підручник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.

8. Панасюк Б.Я. Прогнозування та регулювання розвитку економіки. К.: П розвитку агропродовольчого комплексу: методика та перспективи його застосування в Україні / О. С. Сенишин, Л. М. Томаневич. Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 117–137.

4 год. практичних занять, 8 год. самостійної роботи

Згідно з розкладом

2-3

4-6	<p>Тема 2. Методологія соціально-економічного прогнозування розвитку продовольчого комплексу України</p> <p>2.1. Соціально-економічне прогнозування як інструмент дослідження продовольчих потреб та можливостей їхнього передбачення</p> <p>2.2. Методика дослідження соціально-економічного прогнозування як організаційно-управлінської системи</p> <p>2.3. Методика трендового аналізу як інструмент формування оптимальної програми розвитку вітчизняного продовольчого комплексу</p>	Лекція	<p>1. <i>Сенишин О.С.</i> Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.</p> <p>2. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>3. <i>Глівенко С.В., Соколов М.О., Теліженко О.М.</i> Економічне прогнозування: Навчальний посібник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.</p> <p>4. <i>Грабовецький Б.Є.</i> Економічне прогнозування та планування: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003.</p> <p>5. <i>Єріна А.М.</i> Статистичне моделювання та прогнозування. К.: КНЕУ, 2001.</p> <p>6. <i>Сенишин О.С., Урба С.І.</i> Використання методики таксономічного аналізу для оцінки органічного потенціалу України у системі органічного виробництва європейських країн. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник</i>. Вип. 45. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С. 3-18.</p> <p>7. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundytskyj, O. Klepanchuk. <i>Journal of Competitiveness: scientific periodical journal</i>. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.09.</p>	6 год. лекцій	Згідно з розкладом
-----	---	--------	--	---------------	--------------------

4-5	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Методологія соціально-економічного прогнозування розвитку продовольчого комплексу України</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання для групового обговорення</i></p> <p>2.1. Соціально-економічне прогнозування як інструмент дослідження продовольчих потреб та можливостей їхнього передбачення</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття та сутність соціально-економічного прогнозування у сфері продовольчого комплексу. • Основні завдання прогнозування продовольчих потреб населення: • Методи визначення продовольчих потреб (нормативний, експертний, балансовий, регресійний). • Визначення можливостей забезпечення продовольчих потреб за рахунок внутрішнього виробництва та імпорту. • Роль прогнозування у формуванні державної політики продовольчої безпеки. • Приклади прогнозних сценаріїв для продовольчого комплексу України (оптимістичний, песимістичний, інноваційний). <p>2.2. Методика дослідження соціально-економічного прогнозування як організаційно-управлінської системи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Соціально-економічне прогнозування як складова державного управління аграрно-продовольчою сферою. • Принципи побудови прогнозних систем: науковість, системність, комплексність, альтернативність, варіантність. • Інституційна структура прогнозування в Україні: державні органи, наукові установи, аналітичні центри. • Використання інформаційних технологій та моделей для прогнозування розвитку продовольчого комплексу. • Прогнозування як основа стратегічного планування і формування програм розвитку галузі. <p>2.3. Методика трендового аналізу як інструмент формування оптимальної програми розвитку вітчизняного продовольчого комплексу</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутність трендового аналізу та його значення для прогнозування. • Використання часових рядів у дослідженні економічних процесів продовольчого комплексу. • Переваги та обмеження трендового аналізу у прогнозуванні соціально-економічних процесів. • Використання результатів трендового аналізу для розробки оптимальних програм розвитку продовольчого комплексу. 	Практичне заняття, самостійна робота	<p>1. <i>Сенишин О.С.</i> Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.</p> <p>2. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>3. <i>Глівенко С.В., Соколов М.О., Теліженко О.М.</i> Економічне прогнозування: Навчальний посібник. Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004.</p> <p>4. <i>Грабовецький Б.Є.</i> Економічне прогнозування та планування: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003.</p> <p>5. <i>Єріна А.М.</i> Статистичне моделювання та прогнозування. К.: КНЕУ, 2001.</p> <p>6. <i>Сенишин О.С., Урба С.І.</i> Використання методики таксономічного аналізу для оцінки органічного потенціалу України у системі органічного виробництва європейських країн. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник</i>. Вип. 45. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С. 3-18.</p> <p>7. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundyttskyj, O. Klepanchuk. <i>Journal of Competitiveness: scientific periodical journal</i>. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.09.</p>	4 год. практичних занять, 8 год. самостійної роботи	Згідно з розкладом
-----	---	--------------------------------------	---	---	--------------------

**Змістовий модуль 2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ
ЯК ОСНОВА ПОБУДОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОГНОЗІВ**

<p align="center">7-9</p>	<p>Тема 3. Соціально-економічна оцінка функціонування та розвитку продовольчого комплексу як основа побудови соціально-економічних прогнозів</p> <p>3.1. Продовольчий комплекс у системі агропромислового виробництва України</p> <p>3.2. Аналітична оцінка стану ринку продовольчої продукції тваринництва та рівня споживання продовольчих благ в Україні</p> <p>3.2.1. Дослідження ринку молока та молокопродуктів</p> <p>3.2.2. Аналіз ринку м'яса та м'ясопродуктів</p> <p>3.3. Дослідження перспектив розвитку продовольчого ринку продукції рослинництва</p> <p>3.3.1. Функціонування ринків зерна, зернобобових культур і продуктів їхньої переробки</p> <p>3.3.2. Ринок цукру</p> <p>3.3.3. Ринок харчових жирів</p> <p>3.3.4. Ринок картоплі, овочів, плодів та ягід</p>	<p align="center">Лекція</p>	<p>1. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>2. <i>Senyshyn O.S., Kundytskyj O.O., Mayovets Ye.Yo., Horodniak I.V., Zhuk O.P.</i> Organic potential of Ukraine in the system of organic production of the European countries. <i>Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal.</i> Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol. 45. № 1. P. 79-93. Retrieved from https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2971/2687. [Видання включено до наукометричної бази <i>Web of Science</i>] Article DOI: https://doi.org/10.15544/mts.2023.09; eISSN 2345-0355.</p> <p>3. <i>Senyshyn O.S., Urba S., Zamroz M., Shparyk Ya.</i> Assessment of export capacity of agricultural sector in the context of international competitiveness. <i>Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal.</i> Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol.45. № 1. P. 67-78. Retrieved from https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/957. [Видання включено до наукометричної бази <i>Web of Science</i>] Article DOI: https://doi.org/10.15544/mts.2023.08; eISSN 2345-0355.</p> <p>4. <i>Mayovets Ye.Yo., Senyshyn O.S., Khich R.Ya.</i> Strategic marketing development of milk processing industry of Ukraine. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник.</i> Вип. 51. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024. С. 47-56. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/4437/4880.</p>	<p align="center">6 год. лекцій</p>	<p align="center">Згідно з розкладом</p>
---------------------------	---	------------------------------	---	---	--

7-8	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 3</p> <p style="text-align: center;">Тема 3. Соціально-економічна оцінка функціонування та розвитку продовольчого комплексу як основа побудови соціально-економічних прогнозів</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання для групового обговорення</i></p> <p>3.1. Продовольчий комплекс у системі агропромислового виробництва України</p> <ul style="list-style-type: none"> • Взаємозв'язок продовольчого комплексу з іншими галузями АПК. • Місце та роль продовольчого комплексу в структурі економіки країни. • Основні напрями спеціалізації продовольчого комплексу України. • Вплив міжнародної інтеграції та глобалізації на функціонування продовольчого комплексу. • Внесок продовольчого комплексу у формування ВВП, експортного потенціалу та рівня продовольчої безпеки. <p>3.2. Аналітична оцінка стану ринку продовольчої продукції тваринництва та рівня споживання продовольчих благ в Україні</p> <ul style="list-style-type: none"> • Динаміка розвитку тваринництва та його частка у структурі продовольчого комплексу. • Виробництво та споживання основних продуктів тваринного походження. • Вплив доходів населення, цінової політики та імпорту на рівень споживання. • Тенденції у внутрішньому та зовнішньому попиті на продукцію тваринництва. <p>3.3. Дослідження перспектив розвитку продовольчого ринку продукції рослинництва</p> <ul style="list-style-type: none"> • Роль продукції рослинництва у забезпеченні продовольчої безпеки. • Виробництво та споживання основних видів рослинницької продукції. • Вплив світової кон'юнктури та кліматичних умов на розвиток рослинництва. • Прогнозні сценарії розвитку ринків рослинної продукції. 	Практичне заняття, самостійна робота	<p>5. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>6. <i>Senyshyn O.S., Kundytskyj O.O., Mayovets Ye.Yo., Horodniak I.V., Zhuk O.P.</i> Organic potential of Ukraine in the system of organic production of the European countries. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol. 45. № 1. P. 79-93. Retrieved from https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2971/2687. [Видання включено до наукометричної бази <i>Web of Science</i>] Article DOI: https://doi.org/10.15544/mts.2023.09; eISSN 2345-0355.</p> <p>7. <i>Senyshyn O.S., Urba S., Zamroz M., Shparyk Ya.</i> Assessment of export capacity of agricultural sector in the context of international competitiveness. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol.45. № 1. P. 67-78. Retrieved from https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/957. [Видання включено до наукометричної бази <i>Web of Science</i>] Article DOI: https://doi.org/10.15544/mts.2023.08; eISSN 2345-0355.</p> <p>Mayovets Ye.Yo., Senyshyn O.S., Khich R.Ya. Strategic marketing development of milk processing industry of Ukraine. <i>Формування ринкової економіки в Україні</i>: науковий збірник. Вип. 51. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024. С. 47-56. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/4437/4880. 17</p>	4 год. практичних занять, 8 год. самостійної роботи	Згідно з розкладом
-----	---	--------------------------------------	---	---	--------------------

10-12	<p>Тема 4. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України як умови зміцнення внутрішньої продовольчої безпеки</p> <p>4.1. Пріоритетне значення продовольчої безпеки у процесі формування системи національної безпеки країни</p> <p>4.2. Соціальний розвиток села як умова досягнення продовольчої безпеки України</p> <p>4.3. Світовий досвід державного регулювання розвитку агропродовольчого комплексу та перспективи його застосування в Україні</p> <p>4.4. Напрямки покращення виробництва вітчизняної продовольчої продукції у контексті забезпечення продовольчої безпеки України</p>	Лекція	<p>1. Сенишин О. С. Соціальний розвиток українського села як передумова досягнення сталого економічного розвитку країни / О. С. Сенишин // Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліґа-Прес, 2014. С. 204-233.</p> <p>2. Сенишин О. С. Світовий досвід державної підтримки розвитку агропродовольчого комплексу: методика та перспективи його застосування в Україні / О. С. Сенишин, Л. М. Томаневич. Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліґа-Прес, 2014. С. 117–137.</p> <p>3. Сенишин О.С. Органічний потенціал України у системі органічного виробництва європейських країн. <i>Економічний простір: Збірник наукових праць</i>. № 171/2021. Дніпро: Видавничий дім Гельветика, 2021. С. 22-31.</p> <p>4. Сенишин О.С. Органічне виробництво у системі агропродовольчого виробництва в Україні. <i>Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство</i>. Випуск 36/2021. Ужгород: Гельветика, 2021. С. 140-146.</p> <p>5. Сенишин О.С., Куцик П.О., Кундицький О.О., Злидник М.І. Використання позитивного досвіду розвинених країн світу у регулюванні ринків агропродовольчої продукції в Україні. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник</i>. Вип. 44. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. С. 3-15.</p> <p>6. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundytskyj, O. Klepanchuk. <i>Journal of Competitiveness: scientific periodical journal</i>. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.09.</p> <p>7. Senyshyn O.S., Urba S., Zamroz M., Shparyk Ya. Assessment of export capacity of agricultural sector in the context of international competitiveness. <i>Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal</i>. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol.45. № 1. P. 67-78.</p> <p>8. Senyshyn O.S., Kundytskyj O.O., Khich R.Ya., Goryn M.O., Chopko N.S., Zamroz M.B. Applying Marketing Strategic Planning Tools to Evaluate the Growth Potential of Ukraine’s Dairy Industry. <i>Research on World Agricultural Economy</i>. 2025. Vol. 6 (4). P. [Scopus, Web of Science, Q3]. URL:https://journals.nasspublishing.com/index.php/rwae</p>	6 год. лекцій	Згідно з розкладом
-------	--	--------	---	---------------	--------------------

10	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 4</p> <p style="text-align: center;">Тема 4. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України як умови зміцнення внутрішньої продовольчої безпеки</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання для групового обговорення</i></p> <p>4.1. Пріоритетне значення продовольчої безпеки у процесі формування системи національної безпеки країни</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття продовольчої безпеки та її складові: економічна, соціальна, екологічна. • Взаємозв'язок продовольчої безпеки та національної безпеки України. • Пріоритети державної політики у забезпеченні продовольчої безпеки. • Фактори, що впливають на продовольчу безпеку: внутрішнє виробництво, імпорт, запаси, інфраструктура. • Роль прогнозування у запобіганні кризам на продовольчому ринку. <p>4.2. Соціальний розвиток села як умова досягнення продовольчої безпеки України</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вплив рівня соціального розвитку сільських територій на продуктивність аграрного виробництва. • Інвестиції у сільську інфраструктуру: дороги, енергопостачання, зберігання продукції. • Розвиток людського капіталу: освіта, професійна підготовка та мотивація працівників АПК. • Соціальні програми підтримки сільських територій як інструмент забезпечення продовольчої безпеки. • Зв'язок між добробутом села та стабільністю внутрішнього ринку продовольства. <p>4.3. Світовий досвід державного регулювання розвитку агропродовольчого комплексу та перспективи його застосування в Україні</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні моделі державного регулювання АПК у світі. • Можливості адаптації міжнародного досвіду для України з урахуванням її економічних та соціальних умов. • Інструменти державного регулювання: податкові пільги, державні закупівлі, підтримка інновацій. 	Практичне заняття, самостійна робота	<p>9. Сенишин О. С. Соціальний розвиток українського села як передумова досягнення сталого економічного розвитку країни / О. С. Сенишин // Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 204-233.</p> <p>10. Сенишин О. С. Світовий досвід державної підтримки розвитку агропродовольчого комплексу: методика та перспективи його застосування в Україні / О. С. Сенишин, Л. М. Томаневич. Актуальні проблеми розвитку економіки України : [монографія] / під ред. Р. І. Тринька, Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2014. С. 117–137.</p> <p>11. Сенишин О.С. Органічний потенціал України у системі органічного виробництва європейських країн. <i>Економічний простір: Збірник наукових праць</i>. № 171/2021. Дніпро: Видавничий дім Гельветика, 2021. С. 22-31.</p> <p>12. Сенишин О.С. Органічне виробництво у системі агропродовольчого виробництва в Україні. <i>Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство</i>. Випуск 36/2021. Ужгород: Гельветика, 2021. С. 140-146.</p> <p>13. Сенишин О.С., Куцик П.О., Кундицький О.О., Злидник М.І. Використання позитивного досвіду розвинених країн світу у регулюванні ринків агропродовольчої продукції в Україні. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник</i>. Вип. 44. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. С. 3-15.</p> <p>14. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundytshyj, O. Klepanchuk. <i>Journal of Competitiveness: scientific periodical journal</i>. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.09.</p> <p>15. Senyshyn O.S., Urba S., Zamroz M., Shparyk Ya. Assessment of export capacity of agricultural sector in the context of international competitiveness. <i>Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development: scientific journal</i>. Lithuania: Vytautas Magnus University, 2023. Vol.45. № 1. P. 67-78.</p> <p>Senyshyn O.S., Kundytshyj O.O., Khich R.Ya., Goryn M.O., Chopko N.S., Zamroz M.B. Applying Marketing Strategic Planning Tools to Evaluate the Growth Potential of Ukraine's Dairy Industry. <i>Research on World Agricultural Economy</i>. 2025. Vol. 6 (4). P. [Scopus, Web of Science, Q3]. URL: https://journals.nasspublishing.com/index.php/rwae</p>	2 год. практичних занять, 8 год. самостійно і роботи	Згідно з розкладом
----	--	--------------------------------------	---	--	--------------------

13-16	<p>Тема 5. Соціально-економічний прогноз перетворення України у конкурентоспроможну продовольчу державу</p> <p>5.1. Прогностична оцінка нарощування експортного потенціалу продовольчого комплексу України</p> <p>5.2. Напрями підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продовольчої продукції на світових ринках</p> <p>5.3. Соціально-економічний прогноз місця продовольчого комплексу в забезпеченні споживчих потреб населення України у продуктах харчування</p>	Лекція	<p>1. <i>Сенишин О.С.</i> Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.</p> <p>2. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>3. <i>Сенишин О.С., Майовець Є.Й., Хіч Р.Я.</i> Молокопереробна галузь України як об'єкт стратегічного маркетингового планування. Ефективна економіка. Електронний журнал. 2023. № 1. (2023). URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1008/1018. [Журнал включено до міжнародної наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>].</p> <p>4. Урба С.І., Сенишин О.С. Вплив війни на розвиток аграрного бізнесу в Україні. <i>Формування ринкової економіки в Україні</i>: науковий збірник. Вип. 50. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. С. 87-97. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/4380/4865.</p> <p>5. Яцура В. В., Сенишин О. С., Горинь М. О. Соціально-економічне прогнозування: Навч. посібник. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2010. 412 с.</p> <p>6. <i>Сенишин О.С., Урба С.І.</i> Використання методики таксономічного аналізу для оцінки органічного потенціалу України у системі органічного виробництва європейських країн. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник</i>. Вип. 45. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С. 3-18.</p> <p>7. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundyskyj, O. Klepanchuk. <i>Journal of Competitiveness: scientific periodical journal</i>. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. http://doi.org/10.7441/joc.2019.02.020</p>	8 год. лекцій	Згідно з розкладом
-------	--	--------	--	---------------	--------------------

15	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 5</p> <p style="text-align: center;">Тема 5. Соціально-економічний прогноз перетворення України у конкурентоспроможну продовольчу державу</p> <p style="text-align: center;"><i>Питання для групового обговорення</i></p> <p>5.1. Прогностична оцінка нарощування експортного потенціалу продовольчого комплексу України</p> <ul style="list-style-type: none"> • Потенціал експорту основних видів продукції АПК: зернові, олійні, м'ясо-молочна продукція. • Фактори, що визначають експортний потенціал: виробничі можливості, логістика, ціни на світових ринках. • Вплив міжнародних торгових угод та інтеграції України у світові ринки. • Оцінка ризиків та обмежень для експорту продовольчої продукції. <p>5.2. Напрями підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продовольчої продукції на світових ринках</p> <ul style="list-style-type: none"> • Якість продукції та сертифікація за міжнародними стандартами (ISO, HACCP, GlobalGAP). • Інновації у виробництві та переробці для зниження собівартості та підвищення якості. • Використання державних програм підтримки експорту та кредитування агропродовольчого комплексу. • Підвищення ефективності аграрного виробництва та переробки шляхом кооперації та інтеграції. <p>5.3. Соціально-економічний прогноз місця продовольчого комплексу в забезпеченні споживчих потреб населення України у продуктах харчування</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оцінка перспектив виробництва продовольчих товарів для внутрішнього споживання. • Прогноз попиту населення на основні групи продуктів харчування (зернові, м'ясо, молочні продукти, овочі та фрукти). • Використання прогнозних моделей для стратегічного планування виробництва та забезпечення населення продуктами харчування. 	Практичне заняття, самостійна робота	<p>8. <i>Сенишин О.С.</i> Економіко-математичний інструментарій підвищення ефективності розвитку продовольчого ринку регіону / О. С. Сенишин, Н. О. Дзюбенко. Соціально-економічний розвиток регіону : стан та перспективи : [монографія] / за ред. М. О. Горинь, О. С. Сенишин. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. С. 79-122.</p> <p>9. <i>Сенишин О.С.</i> Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України : [монографія] / О. С. Сенишин. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. 472 с.</p> <p>10. <i>Сенишин О.С., Майовець Є.Й., Хіч Р.Я.</i> Молокопереробна галузь України як об'єкт стратегічного маркетингового планування. Ефективна економіка. Електронний журнал. 2023. № 1. (2023). URL: https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/1008/1018. [Журнал включено до міжнародної наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>].</p> <p>11. Урба С.І., Сенишин О.С. Вплив війни на розвиток аграрного бізнесу в Україні. <i>Формування ринкової економіки в Україні</i>: науковий збірник. Вип. 50. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. С. 87-97. [Видання включено до наукометричної бази <i>Index Copernicus International</i>]. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/economics/article/view/4380/4865.</p> <p>12. Яцура В. В., Сенишин О. С., Горинь М. О. Соціально-економічне прогнозування: Навч. посібник. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2010. 412 с.</p> <p>13. <i>Сенишин О.С., Урба С.І.</i> Використання методики таксономічного аналізу для оцінки органічного потенціалу України у системі органічного виробництва європейських країн. <i>Формування ринкової економіки в Україні: науковий збірник</i>. Вип. 45. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. С. 3-18.</p> <p>14. Senyshyn O. S. An index analysis for the assessment of the competitiveness of food products in Ukraine / O. Senyshyn, O. Kundtyskyj, O. Klepanchuk. <i>Journal of Competitiveness: scientific periodical journal</i>. Issue 11(2) . Czech Republic: Tomas Bata University in Zlin Centre, 2019. P. 130-143. http://doi.org/10.7441/jc.2019.02.09.</p>	2 год. практичних занять, 10 год. самостійної роботи	Згідно з розкладом
----	--	--------------------------------------	---	--	--------------------

	<i>РАЗОМ</i>	$(4*6+8)+(3*4+2+2)+(4*8+10) = 90$ год.
--	--------------	--

